

U Zadru, u subotu 13 srpnja 1918.

Br. 56.

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskom“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskom“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskom“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri-mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 16 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti: pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, bili će povraćeni. — Preplate se šalju poštanskim putnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeno se pismo ne primaju. — Pisima i novce treba šaljati Uredniku Objavitelja Dalmatinskog u Zadru.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 11. Službeno se javlja:

11. jula 1918.

Talijansko bojište:

Da talijanskom bojištu nije bilo događaja vrijednih spomena.

U Arbaniji:

U Arbaniji naše se čete smještije u jednu novu otpornu liniju. Jedna francuska satnija, koja je oprezno napredovala u dolini Devolija, bje od bijena.

BEČ, 12. Službeno se javlja:

12. jula 1918.

Daje nigdje bilo ovečih bojeva.

Poglavlja generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 11. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 11. jula 1918.

Zapadno bojište:

Vojna skupina nasljednika prijestola Ruprechta:

Cio dan umjerena borbena djelatnost; ona oživje navečer po više puta. Bilo je noćnih izvidničkih bojeva. Ojaki neprijateljski zagon sjeveroistočno od Bethune bje odbijen.

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Ljubljana-djelatnost-vatrom između Aisne i Marne. Ponovljeni djelimični napadi, koje je neprijatelj preduzeo iz Villers-Cotterelske šume učinio naše straže u Sevierskoj ravnicu.

Od jedne eskadre od 6 američkih letjelica, koje su htjele da napanu Koblenz, pada 5 letjelica u naše ruke; posada im bje zarobljena.

BERLIN, 12. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan 12. jula 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola Ruprechta:

Artillerijska djelatnost oživje navečer, i preko noći poraste do jakih napada vatrom na bojne pozicije i zategje. Jugo-zapadno od Uperne i Bailleula kaogod sjeverno od Alberta bježu odbijeni ojaci zagoni i nekoliko neprijateljskih izvidničkih odjeljaka.

Vojna skupina njemačkog nasljednika prijestola:

Izmegju Aisne i Marne francuska djelatnost bila je živa.

Od američke zračne eskadre, o kojoj smo jučer javili da se zaletjela prema Koblenzu, paden od hitaca i šesta letjelica u naše ruke.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

DON MARKO VEŽIĆ, JADROTOVAC:

S kuka na kuk.

(Skice).

XIX. Dur — Rigjane.

Ovo su dva mjeseca dana, što se Lukica Damjanović nemilo uzvрpolio. Da ga zar svakoga puta, što si izgovorio «dur — Rigjane», umjesto toga, ražećenim ožegom po čelu žigneš, ne bi se zicnō i od zemlje oskociš, što na ovaj kobni glas. Svaka on usta, što tu ispraznost izusti, pasjima nazivlje, a naš am narao gata, da pašnjim ustima nije vjerovati, jer što zločo obnoć misli, obdan beljezga.

Ovo su dva mjeseca Lukićina «dur — rigjanu» uzbilj. Damjanova jeđinka kurjački sadrži i na lisičju operušala. Osim krsta, poput runjave psine između kasne zime i rana proljeća, opaštrio on je orunjavio, mlijed se, zaoštreljanih kosjerica, poduhulih obrazu i upalih te utrnulih očiju selom provlači, uzvireni njime ogleda i njegovim svakojakin, a u svemu iskrivljenim uličetinama, ko da iščika, da će sad iz busije šibulja sijevnuti i u nj prasnuti. Nije mi izvanac smetnjeni, kad u tujji viljeti prvih putu ugazi i upane.

Kad nije davna povijest Lukićina «dur — Rigjana», nek se i nahodi u svakome žitu crnadi, pa i našemu pamćenju koja žalost primješanih suhih mokinja, opet nijesu Matu zalone godine, da se nećemo spominjati, kad je bio Jurjev danak i njegov hajdučki sustanak, te i ovo.

Pred jurjevu Macan Galić nabavio paripče. Je ga u ove tijesne zamene iz svojih česa izasō na pregršt novca i «bankušinu» prevrno i pobrojio, te ih Andriji Dokića iz obližnje kapitanije na dlan izbrojio, a sveisto se nije pokajao. Za jakim je on zidom smješten i umeterišen, te uvjeren, da je prijavio ono, bez čega ne može nikako biti i svojih

AUSTRO-UGARSKA.

Cesar Karlo caru Vilimu. Prigodom umorstva njemačkog poslanika u Moskvi.

BEČ, 10. Prigodom umorstva njemačkog poslanika u Moskvi grofa Mirbacha cesar i kralj Karlo upravi njemačkom caru telegram učešća, u kojem izriče duboko žaljenje za sudbinu te žrtve vjernog ispunjavanja dužnosti.

Car Vilim zahvali caru i kralju Karlu sručnim telegramom na tom dokazu iskrena učešća.

Parlamentarne vijesti.

BEČ, 9. Danas su počeli pregovori između njemačkih narodnih stranaka i Poljskog kluba. U 11 sati prije podne počeli su u klubskim prostorijama saveza njemačko-narodnih stranaka konferencije, kojima od Nijemaca prisustvuje zast. grof Waldner, dr. Urban, dr. Steinwender, Dacher i Teuffel, od predsjedništva Poljskoga kluba predsjednik zast. dr. Terit, barun Götz, dr. Kolischer, Kendzior i ministar dr. pl. Twardowski.

BEČ, 9. Današnji je dan bio namijenjen pregovorima, da se obezbedi većina za proračun. Položaj se promjenio: kao da su socijalni demokrati načelno voljni odobriti Seiderovu kabinetu proračun pod nekim uvjetima. «Socijal. Korr.» javlja: Klub njemačkih socijalnih demokrata proveo je danas prije podne odлуču političku raspravu.

Prihvatični su među ostalim ovi zaključci: Klubski će zastupnici na konferenciji pročelnika za-

govarati da se za prvo čitanje proračunske pro-

vizorija povede rasprava o hitnim interpelacijama

o izvanjskoj i unutrašnjoj politici. Klub smatra

potrebnom naročito raspravu o operacijama na jugozapadnoj fronti i o vojničkom položaju. — «Poln. Nach.» javlja: Danas prije podne imali su članovi predsjedništva Poljskoga kluba pod predsjedanjem pročelnika d.ra Terla i u nazočnosti ministra d.ra Twardowskoga kratak dogovor o načinu pregovorima sa zastupnicima njemačko-narodnih stranaka o sastavu radne većine. Mi ne

izjavljujemo da se optuže neki

politički raspravljaju.

Danas prije podne imali su članovi predsjedništva Poljskoga kluba pod predsjedanjem pročelnika d.ra Terla i u nazočnosti ministra d.ra Twardowskoga kratak dogovor o načinu pregovorima sa zastupnicima njemačko-narodnih stranaka o sastavu radne većine. Pre-

govori s njemačkim zastupnicima, koji su bili

povjerljivi, sutra će se nastaviti».

BEČ, 9. Kako «Korrespondez Austria» javlja,

sastao se pročelnik kršćansko-socijalne zajed-

nice prelat Hauser, danas prije podne na odluču konferencije s ministrom predsjednikom d.rom vit.

Seiderom.

Pročelnička konferencija.

BEČ, 10. Današnja pročelnička konferencija, na kojoj je bio minister predsjednik Seider, složila se upogled radnog programa ljetnog zasjedanja; naime, doći će najprije na red prvo čitanje privremenog predračuna u svezi nekoliko hitnih prijedloga, dok će se imati dignuti sa vijećanja prijedlog Ceha i Južnih Slavena da se optuže neki

članovi vlade i prijedlog protiv izdajane naredbe o

kružnoj podjeli u Ceškoj. Sto se tiče vremena

BEG, 10. Današnja pročelnička konferencija,

na kojoj je bio minister predsjednik Seider, složila se upogled radnog programa ljetnog zasjedanja;

naime, doći će najprije na red prvo čitanje

privremenog predračuna u svezi nekoliko hitnih

prijedloga, dok će se imati dignuti sa vijećanja

Dogagjaji u Rusiji.

Borbe s Čeho-Slovacima.

MOSKVA. 9. Listovi izvješćuju: U pravcu Jekaterinograd-Celjabinsk slavodobito su sovjetske čete uznapredovale protiv Čeho-Slovača i Kozaka, a isto tako i u pravcu prema Tobolsku. Sovjetove su čete zaposlele u području Kubana postaje Veliko Knočkoje i Trgoviju.

Ententine čete u Arhangelsku.

MOSKVA. 9. Dne 26 lipnja iskrcalo se je u luci Arhangelska neko 10.000 Srba i Francuza. Zapovijedajući je general izjavio, da hoće zaštiti grad i zemlju od napada njemačkih ratnih zaborljjenika.

Veliki knez uapšen zbog propagande protiv Sovjeta.

KIJEV. 10. U Moskvi uapšeni su radi agitacije protiv boljiševika, veliki knez Mihajlo Konstatinović, književnik Kuprin i vladika Serafin.

O tobožnjem umorstvu ruskog cara.

KOPENHAGEN, 12. «Berlinske Tidende» javlja: Jedan švedski trgovac, koji se povratio iz Perma, kaže da je car još živ. Glas o ubistvu biće da je nastao od atentata bombom na carevu kuću; tom prigodom car nije bio ranjen, ali njegov sin bio bi zaglavio.

Rat s Italijom.

ŽENEVA, 11. «Temps» piše: Austro-Ugarska nije u svojoj posljednjoj ofenzivi protiv Italije potratila sve svoje sile, pa bi se Talijani ljušte prevarili, aki bi mislili, da su središnje vlasti sada izlučile talijansku frontu iz svojega računa.

ŽENEVA, 11. Kako javlja «Temps», neće Talijani preduzeti na Piavi novih velikih operacija, nego će naprotiv ondje što više učvrstiti svoje pozicije a zatim se pohvatiti akcije u većem stilu u Trentinu.

LUGANO, 11. «Secolo» piše: Moramo biti spremni na to, da će protivnik pokušati novu ofenzivu na kojoj drugoj točki fronte. Bilo bi doista moguće, da se Borovičeviće stete, kad bi se moglo ugnuti boju na Piavi, pridruže Conradu koji bi tako dobio znamenitu potporu. Zasad se međutim mora uloviti, da se je protivnik ogričio na defenzivu, dok su naše čete prozele ofenzivnim duhom. I austrijska štampa ističe potrebu, da se opet nastave bojevi.

Finansijske prilike Rumunjske.

BUKUREŠTA, 11. Ministar finacija Săulescu podnio je u komori državni predračun. U isti je mah ministar prikazao finansijsku situaciju zemlje. Izvodi, da je finansijska situacija Rumunjske prije rata bila vanredno povoljna. Država je svake godine imala mnogo milijuna viška. Javni su dugovi iznosili jedva 1.700.000.000, a danas iznose 5.267.000.000 leia. K tome bi se moralj još uraćučati svi tereti, što ih donosi ugovor o miru. Ministar pita, što se mora učiniti, da se doskoči ovome zlumu. Finansijski je sustav Rumunjske zastario i ima mnogo nedostataka. Ministru nije na umu, da udari nov porez na prihode, već na glavnici. S nova se mora preobraziti također dohodarina, koja je dosele najmanje prihoda do nosila državi. Pravo je ruglo, ako se uoči, da pored predračuna od 600 milijuna, izravni porezi donose državi samo 90 milijuna.

Na dohodarinu će se uvesti progresivan porez, osim toga će se odrediti porez na ratni dobitak, koji će međutim biti samo prolazan, a ni pošto stalan. Ministar zatim navješćuje, da će se izdati na kratak rok državne priznanice, kojima će biti svrha, da za vrijeme rata naknadne izdavanje banknota. Narodna banka, rekao je ministar, ne plaća poreza otkako traje rat, dok primjerice sveudjili plaćaju poreze «Francuska banka» i «Njemačka državna banka». Napokon poziva ministar komoru, da sudjeluje u poboljšavanju finansijske situacije.

Izborna reforma u Ugarskoj.

U ugarskoj Zastupničkoj Kući.

BUDIMPEŠTA. 9. U zastupničkoj kući nastavljena je rezponsa o izbornoj reformi. Grof Andrassy izjavljuje se odlučno protiv izmjeni, koje je odbor izveo na izvornom nacrtu. Ovo rješenje

stranama kopito materje svoje i družine sjajene, silovito zarže, a tebe je na razvaljene noždrve poprske zdravom i pjenušastom balom nogama po guvnu kopka, oko stozine, uza koju je privezan, ova, tri puta tapkajuć obigra i obige.

Da je Macan brbljavice i razmetljivo čeljadi, koliko je trijezen, razborit, a na riječi škrstan i tvrd starac, bilo bi tu i ajmekanja i razmetjanja razmišljajući se, koliko je tu truda Galiča stalo, dok su ga on i kućna mu čeljad u staji sarvali, da mu ular na glavu nataknut. Tu je trebalu konopu, tu kućne snage, tu ga najstrag pođa se povoljivali, dok si ga barem u toliko uvrkao, da si ga gospodar u ularu provodati. Kako će biti njegovo uvrnuće i hoće li sretno za rukom poći, hoće li biti pođatne noge za kovanje, ili da ga opet konopima sambiraje i time te na stotine novih muka razarinje, svemu je tome budućnost neizvjesnošću zastriča, a tekar viđjet ćemo, kad prerežemo! — nadodao bi dobročudni Macan ne bez neke bojazni, koja bi mu se na prigodnu razgovoru uspela na staračko i smrskano čelo.

Već nastupi neđelja, i dok je «Rigjan» na proljetnu milotinu suncu na guvnu mlajhunu travicu oko sebe griskao, a narođ se do prizide načapio i u nj zagleđ, netko je, ko kap ulja u vatru, nabaci, da tko bi prvi na gola na nj uzjašio, taj bi se dragovoljno mogao ponositi kumstvom Kraljevića Marka. Tko ovu, tko onu; ovaj se hvali, da je on prvi pred pedeset godina uvrkao alače pokojnoga Nikoje Agića, a onaj do njega i postariji od njega čak i nadmetnuo za čitavih ih deset godina, da je pred šezdeset godina turskog hata u pokojnoga Don Andrije Pejića jašio, uspredana i ustavljeni popa svakuda pratio i za njegovom misničkom sofom učesto na masnu čorbu puha.

ne će uspostaviti mir u zemlji, nego će održati napetost u radništvu. Sadašnja politika vlade krije u sebi veću opasnost, no što je ona, koja bi nastala rasputom zastupničke kuće. Prilike su takove, da je raspust nužan, te bi doveo do ozdravljenja parlamentarnih odnosa. Konačno govornik polemizuje protiv prijedloga grofa Bethlena, koji traži kao preduvjet za izborno pravo poznavanje magjarskog jezika ili absoluiranje četiriju razreda osnovne škole. Takova tjesnogrudnost nije podešna da razvija duh jedinstvene državne svijesti kod narodnosti. Na koncu izjavljuje grof Andrassy, da on otklanja prijedlog u obliku, u kom ga je odbor donio.

Grof Tisza naglašuje, da prijedlog, kako je u odboru sastavljen, predstavlja krasan kompromis. Današnji prijedlog znači izborno pravo veoma sporno za razvijanje. Na temelju ovoga izabrani sabor može zaučiti izborno pravo, koje se može dalje proširiti. Protiv izvoda grofa Andrassy govornik izjavljuje, da nema nikavu razloga, da industrijski radnici budu nezadovoljni. On je sklon pokazati najveću susretljivost prema radništvu, ali mu ne može priznati pravo, da ono samo propisuje narodu, što ovaj mora raditi. Skorašne demonstracije radnika prave utisak kada su bile načinene.

Reagirajući na upadicu od strane grofa Andrassy kaže govornik, da su protivnici ove izborne reforme sve preduzeli da raspale u radništvu gnev. Grof Andrassy je otešao umjerenje i u novinskih člancima i uvijek neprestano naglašavao, da su radnici prevareni.

Grof Tisza odgovara, da bi grof Andrassy morao bolje promisliti što kaže. Ovakova tvrdnja, da je svjesna perfidna insinuacija, koja se protivi činjenicama. (Velika buka ljevice).

Grof Andrassy izjavljuje, da je ispod njegovog dostojaanstva, da se upušta u polemiku s grofom Tisom u sabornici, gdje može zastupnik kao predgovornik činiti takove izjave, a da ne bude niti pozvan na red.

Nastajna sjednica sutra.

BUDIMPEŠTA, 10. U današnjoj sjednici zastupničke kuće u kojoj se je nastavila opća rasprava o osnovi izborne reforme, prihvatio je riječ kao prvi govornik dojakošnji državni tajnik u ministarskom predsjedništvu zast. markgrof Gjuro Palavicini (opozicionac), proglašujući za anomaliju, da se daje izborno pravo industrijskim radnicima, dok bi ga gospodarski radnici imali dobiti samo pod stanovitim uvjetima. Dobija osnovu u obliku, u kojem ju je podnio odbor, te napokon prepričuje, da se prihvati izborno pravo žena.

Zastupnik Gjuro Nehrebeczky (vladina stranka) zagovara cenzus od 4 razreda osnove učione i želi sporazum u pitanju o izbornoj reformi.

Zast. Ernst Brody (demokrat) kritizuje promjene, što ih je proveo odbor na prvobitnoj osnovi. Zagovara cenzus od 4 razreda i traži, da se izborno pravo podijeli i posjednicima Karlova četnoga krsta kao i ženama, pa se izjavljuje za tajno glasovanje. Otklanja osnovu u sadašnjem obliku.

U popodnevnjoj sjednici govorio je zast. Mirko Nagy (Karoljeva stranka), koji polemizuje s posljednjim izvodima grofa Stjepana Bethlena, a naročito prosvjeduje protiv njegove tvrdnje, da Karolj-eva stranka šuruje s narodnostima. — Zatim se prekinula rasprava i sabor je uzeo u pretres interpelacije.

Ministar-predsjednik dr. Wekerle odgovara ponajprije na pregošnju interpelaciju zast. Hugo Lähne-a o gospodarskom ugovoru s Njemačkom, izjavljujući, da su odnosni pregovori tek u tečaju, ali u svakom će se slučaju osigurati tržiste za ugarsku proizvodnju. Odgovarejući na interpelaciju zast. Bikady-a o prehranbenim prilikama, izjavljuje ministar-predsjednik, da će se sadašnjim naredbama o odsvojnoj zabrani žetve jamačno moći posjetiti krušna kvota po glavi, ali sniženje je svakako isključeno. Na interpelaciju zast. Desidera Abraháma (Karolj-eva stranka) o cenzuriji izjavljuje ministar-predsjednik, da se ni u kojoj zaračenoj zemlji tako blago ne primjenjuje cenzura, ali unatoč tomu morju se stiti interes ratovanja, pa se ne smije dopustiti, da se novim se oštećuju ovi interesi.

Kuća je primila na znanje odgovore ministarskega predsjednika. Pošto su se raspravile još neke interpelacije unutrašnje naravi, zaključila se je sjednica u 9 sati u večer. Naredna je sjednica

Svak se s junaštva hvalisao, dok su, što reku, miši sablje pasali i potkolincene mačke dugu trku optrikvale, a kad ovo red došao, da na srijeđu stupi, te hrabreno dovikne: — Evo me, striče Macane, da na tvome Rigjanu obduž odnesem! — tu od sto glasa, glasa čuti nije, već se svakome kost u meko grlo zađra, do ciglome Lukici Damjanovu. Dosada je on mučao, nu zato oštrom okom alače obamireo, na svaki mu mīg i zakretaj pazio, a tekar, kad prispjelo vrijeme, da se na žarištu junaci broje, svu zamukli, da cigli Lukica progovara: — Djede Macane; ako nije pogovorna iako se pouzdaješ u moju mladost, evo me, da se prvi na «Rigjanu» ogledam.

Lukica je o Svetome Luci navršio šesnaestu godinu, nu jedinak u Damjanu i u okućena te probranim i obilatijim zalagom snabdjevana roditelja, ni trudom izmoren, ni gladom umoren, bez muke izgjisao da ga je, na zdravije, i dvadesetoj na pretek.

I nikoga ne iznenadi njegova ponuda. [Tek je on jošti ptiće u grijezou, nu orlovo je, a ne trkovo, srce. U selu je poznat sa prostrane i plemenite svoje duše, spreman se latiti svakojakih muških povida, pređnjače u tome i predvodio svoje godinu vršnjake.

Stric Macan, ni ove su ni one, već «Rigjan» od stožine odrješi i starijemu ga sinu Jozantu u ruke preda, da ga poveđe pod popovu kulu na čistinu, gdje je na pristraniju, ako dogie do tješnjih, te se Lukici bude reda sa «Rigjanom» rvtati, dokle ga ne varkne i megju mu pleća čvrsto zasjedne.

Srđan Lukica, poput vjeverice okretan, te lange kosti, a noge još laganje, netom je «Rigjan» čvrstom rukom za ular prihvatio, time se i sa meka

sutra s dnevnim redom: nastavak opće rasprave o izbornoj reformi.

BUDIMPEŠTA, 12. Zastupnička Kuća primila je zakon o općim uvjetima za izborno pravo, kako ga je odbor prihvatio, odbivši sve prijedloge i obzirne, s izuzetkom prijedloga zast. Szilagija, da izborno pravo imo ko posjeduje ne samo zlatnu i srebrnu kolajnu za hrabrost, nego i brončanu, i prijedloga Falussyja, po kojemu ima izborno pravo ko je svršio četiri razreda a umije govoriti magjarski; ova dva prijedloga bila su odbijena na poimeničnom glasovanju sa 77 protiv 97 glasova, dok je 230 zastupnika bilo odsutno. Kad su se odbili prijedlozi da se udjeli izborno pravo invalidima, došlo je do velike bune na strajnoj ljevici, tako da su mnogi govornici bili pozvani na red.

Popisivanje i rekvizicija žita.

Doba je žetve. Svak joj se raduje, najviše posjednik. Nego posjedniku kvar i veselje ova misao: Bože moj, eto više nijesam slobodni gošpar svoga priroda, već valja da državi po istini kažem, koliko sam žita našao, pa ako država zatraži, valja i da joj prodam dio svoga žita, ne kako se pogodimo, već po što ona hoće.

Država shvaća položaj posjednika; ali i posjednik valja da shvati položaj države, valja da razumije, da pačanje države u njegovu žetu nije kakvo suvišno nasiće, već da je to u današnjim prilikama jedna prirodna i pravedna stvar, jedna neminočna državna nužda. Svak zna, da je Austrija prije rata morale uvoziti velike količine žita, jer domaća proizvodnja nije mogla pokriti potrošnju; kad je dakle zbog rata prestao uvoz žita iz tugije, država je promisila: sad valja da učinim račun, pa da svojim podanicima kažem i odredim, koliko kruha smiju na dan pojesti, da bi mi vlastita proizvodnja dotekla od žetve do žetve; učinivši to, država narevno valja da mu kupi taj suvišak, da bi mogla dati odregjenu obrok kruha i onima, te nemaju svoga žita ili ga nemaju dosta za cijelu godinu; a što država oduzima posjedniku žito, uz umjerene cijene, to čini s razloga što kruh, prva i svakidašnja hrana sirotinje, ne smije biti skup.

I ove dakle godine popisuje država žito po svim pokrajinama, pa i u Dalmaciji. U nas će se ovaj popisivanje provesti po lanjski, popisivanje biva posebna povjerenstva, sastavljeno od kol. političkih vlasni, koja će za svakog posjednika ustanoviti napravo posijanu površinu, zatim ukupni prirod na temelju jednog popriječnog perioda prema mjesnim prilikama i vrsti zemlje. (U istom naime kraju biće uzet jedan prirod za bolje, drugi za gore zemlje).

Koju će svrhu imati ovo popisivanje u Dalmaciji?

Dalmacija je upogled žita pasivna zemlja, ona ukupno ne proizvodi ni toliko žita, da bi mogla imati toliko kruha, koliko ga u ratno doba smije trošiti. S toga je država morala zadnjih godina slati Dalmaciji žita od zaliha, što bi se skupila rekvizicijom po drugim rođenijim pokrajinama i uvozom iz Ugarske i Rumunjske. Tako će biti i ove godine. Glavna je dakle svrha popisivanja žita u Dalmaciji, da se zna, koliko ko ima i dokle je opskrbljen, da bi se mogla sastaviti dobra opskrbsna osnova za narednu krušnu godinu, prema kojoj bi se žito, koja država posjedi Dalmaciju, moglo podijeliti među one ljudi i krajeve, koji ga doista budu trebali i u času, kad ga budu trebati.

Zar je ova svrha popisivanja žita suvišna ili morska? Zar bi bolje bilo, da se ništa ne popisi, pak da posjednik jede kruha, a ko nema zemlje da ga ne okusi? Jer zar možemo zahtijevati od države, da računa, kao da u Dalmaciji godišnja zemlja žita od zaliha, što bi se skupila rekvizicijom po drugim rođenijim pokrajinama i uvozom iz Ugarske i Rumunjske. Tako će biti i ove godine. Glavna je dakle svrha popisivanja žita u Dalmaciji, da se zna, koliko ko ima i dokle je opskrbljen, da bi se mogla sastaviti dobra opskrbsna osnova za narednu krušnu godinu, prema kojoj bi se žito, koja država posjedi Dalmaciju, moglo podijeliti među one ljudi i krajeve, koji ga doista budu trebali i u času, kad ga budu trebati.

Zar je ova svrha popisivanja žita suvišna ili morska? Zar bi bolje bilo, da se ništa ne popisi, pak da posjednik jede kruha, a ko nema zemlje da ga ne okusi? Jer zar možemo zahtijevati od države, da računa, kao da u Dalmaciji godišnja zemlja žita od zaliha, što bi se skupila rekvizicijom po drugim rođenijim pokrajinama i uvozom iz Ugarske i Rumunjske. Tako će biti i ove godine. Glavna je dakle svrha popisivanja žita u Dalmaciji, da se zna, koliko ko ima i dokle je opskrbljen, da bi se mogla sastaviti dobra opskrbsna osnova za narednu krušnu godinu, prema kojoj bi se žito, koja država posjedi Dalmaciju, moglo podijeliti među one ljudi i krajeve, koji ga doista budu trebali i u času

jeni pogri-
Naregjeno
pri odmje-
oprezne i
eno, da se
no što ga
eno, već je
nati nešto
posljedni-
ljene koli-
matraju za

boljikta, b) u poslovima aprovizacije, c) napokom i privatne vijesti skroz žurne neodgođive naravi, a potpuno nesumljive. 4. Bez obzira na osobu privatni telefoni iz onih dijelova Monarhije, koji su otvoreni za opći telegrafski privatni promet, za Dalmaciju u poslovima aprovizacije.

Za telegrame pod tačkom 3 i 4 mora oblast potvrditi na izvornom telegramu da postoje propisane pretpostavke. Takove potvrde izdavaju: Namješništvo, kolarska poglavarnstva i vojničke vlasti, te žandarmerijske postaje.

Ispiti zrelosti u c. k. državnoj gimnaziji u Splitu.

Dne 5. i 6. srpnja bili su ispitni zrelosti pod predsjedanjem c. k. pokrajinskog školskog nadzornika presv. gosp. D. Josipa Posedela.

Od 15 kandidata bili su proglašeni zrelim: Josip Borović, Zlatko Bašić, Antun Čettineo, Serafin vitez Dojmić Delupis, Antun Franetović, Tomislav Pavić, Grgo Roglić, Marija Roje, Nikola Scrivaneli, Širo Sinović, Antun Taborić, Slavan Vidović i abiturijen realke Vinko Bodulić. Jedan se je kandidat ustegao od ispita, a jedan abiturijen realke bio odbijen na po godine.

Poginuo na bojištu.

Pao je na talijanskem bojištu Marko Šušnjar, učitelj iz Imotskih Poljica. Bio je tih, dobar drug, karakter, savjestan i marijiv u vršenju teške učiteljske dužnosti. Tužna vijest o njegovoj smrti dušivo je dirnula sve koji su ga poznavali.

Uhvaćen hajduk.

Pišu iz Bokovice: Vojni bjegunac Mate Mandić pk. Andrije iz Krupe još od prošle zime hajduku u svom rodom mjestu, a ponajviše u blizini ličke granice, tražeći od naroda ucjenu na blago. Ovih dana opkoljke ga oružnici iz Krupe. On pred njima skoči sa visoka kuka, ne bi li umakao, ali osteti lijevu ruku. Viđeći da je gotov i da će ga uhvatiti, povodi svoj nož da se zakolje i uistinu zadade sebi tešku ranu ispod vrata. Kolima je prenesen u Obrovac, te pređan suđu.

Porota u Zadru.

Na 9, 10 i 11 o. m. bila je rasprava protiv Šećka Nakića Eugenijina, Domenika Molinari-a p. Vjekoslava i Antuna Hribara iz Zadra radi zločina zloporabe uređovne vlasti. Tuženi su, da su kroz razdoblje god. 1914 i 1915 dok su bili dodijeljeni ovdašnjem kotarskom poglavarnstvu kao kancelarijski namjesniči, zlo upotrebili povjerenim im uređovnu vlast tražeći od stranaka nagrade koje im nijesu pripadale.

Okriviljenik Nakić branio se, da je kaškada sastavljač za stranke utoka; da je primao zato male nagrade, a da je to činio radi potrebe, pošto sa malom plaćom koju je primao, nije mogao hranići obitelji.

Optuženik Molinari, da nije imao nikakvog udjela pri rješavanju dočićnih molba, nego da je, naprsto, prepisavao odluke povjerenstva, a optuženik Hribar izjavio je, da nije nikada bio dodijeljen pripomočnom povjerenstvu niti da se je bavio sa odnosnim poslma niti primao kakavih darova

Bilo je saslušano oko 60 svjedoka većim dijelom težaka.

Porotnici su zanijekali sva postavljena im pitanja i na temelju toga svi optuženici bili su riješeni od optuze.

Predsjedao je c. k. prizivni savjetnik Graovac, Državno Odvjetništvo zastupao je c. k. I. Držav. Odvjetnik Marcocchia; optuženika Molinari branio je dr. Zilliotti a ostale odvjetnik Welzek.

Time je ovo porotonno zasjedanje dovršeno.

Španjolska bolest u Splitu.

Javljaju lječnici, da u Spljetu već ima dosta slučajeva ove bolesti. Ima obitelji u kojima su svi bolesni. Ima ih prilično i među vojnicima. Lječnici ljeđe oboljele svejedno kao od influenze. Bolest traje obično 4 dana. Prvi dan je najveća vrućica do 40 grada, pa sutrađan manje, a četvrti progi, i to bez posljedica.

Požar u mlinici buhača u Šibeniku.

Pišu iz Šibenika: Dne 7 o. m. u 7 sati i po ujutro buknuo je požar u mlinici tvrtke Ante Šupuk i sin u ožilju za buhač. Detom je dojavljeno da je vatrica bukna, stigla je na mjesto požara dobrovoljna militarizovana požarnička četa, kod koje su većinom mornari sa broda «Schwarzenberg». Požar-

izmakne, a on i ko poganc sklisi, ote mu se i mlajarcu tekar da se rečom bi dokada svrnuti ga, što rukama, što bovanicama, da mu ne da na starinu, već da ga natrag u selo pređe sobom porene.

A da se, sinko, nijesi po čemu udario i nagnuo? — brižan će otac i Damjan Čakić.

— Djijesam, čale, svejsto jesli i ti.

— E, onda ti junačka kapa na glavi! — zaupi isprazni Tađija Galić i treće prošijane makinje u selu, te mu sa glave kapu izdiže. Šta on otkri glavu, a to ispod kose ponad desnim uhom promiglo krv, curka i čak se siriš uzelza.

— A da šta je ovo, muško moje koljeno «dur Lukica» «dur Rigiane» moj! Da te nije obačan, ja grozničavi komarac žicnol! — posprono će jalova i neplodna u selu smokvetinu.

I ovo su dva mjeseca «dur Lukica», «dur Rigiana», što nesmotreno i neumjesno, a ja velju — i neduševno selom prolama, Lukicu sadire, a njegov mladenački ponos mriji i melje. Da mu živu crna zemlja njegovo mlađe meso kropiti i izjeđi, ne bi ga boljelo i mičilo, što ga satra ova bljutava i nezaposljena sparžina, kojom selo svagđano, još od koga zemana, sebe zanjuži. Lukica je razdražen, a bi reći, počeo gubitit pouzdanje čak i u one, koje je do juče štovao, i svaku njihovu u zlatu okivao.

Da šta.

— Dobrojutro, Lukica moj! — jučerašnjega ču ja dana poranje izjutra Damjanovu jedinku, kad ga zatekao na Vrbici, da škropi vinograde.

Lukica sobom otrese, začamio očajno u me sumornim očima i odrevenjen ko da nešto iščika.

— Pa ni bogda dobro, Lukica, svome Don Marku! — ko blagim ču ja na nj prijekom.

— A eto, oče; Lukica iščika još nešto iz vaših usta.

— Pa što, sokole! — ko iznenagjen ču ja.

nici su našli sve prostorije pune gustog dima, tako da se iz početka nije moglo ustanoviti, gdje je varna buknulla. Pod zapovjedništvom požarničkog vogje Hinka Bulata navalile su šest mlazova na bijesnu vatrnu, te im zajeđničkim napornim radom doskora pogje za rukom, da ograniče požar i da spase cijelu zgradu, u kojoj je bilo dosta buhača raznih vlasnika, te i řižija za mlino. Ozrok požaru nije se mogao da ustanovi. Steta na zgradi nije velika, dok su na mještaj i strojevi svi pokvareni. Sreća da su požarnici odmah bili spremni i dobro izvježbani. Oni su ograničili vatru i spasili cijelu zgradu mlina, koji već nastavlja svoj rad.

«Universalna biblioteka».

Nakladna knjižara Vinka Jurića u Spljetu počela je izdavati «Universalnu biblioteku» (á la Reclam), koja će donositi originalne i prevodne radnje iz svih grana književnosti i znanosti. Mjesечно će izlaziti 1—2 broja po 50 filira, a svrha je biblioteka, da «našem narodu pruži uz povoljne cijene dobro i korisno štivo». Prvi svezak (dvaja broja) donosi «Bijednu Maru» epsku pjesan Luke Botića. Iskazana je daleko pošta u prvom redu jednome Splječaninu, koji je na diku i Spljetu i svemu narodu našem. Botićeva je pjesma nadahnuta zdravim moralnim čućenjem i vjerom u vježtu pravdu, neslomljennom bijedama života. Ona će živjeti u srcu naroda našeg jer polazi iz srca, koje je uprav narodno bilo, jer je napisana životom krvlju pjesnika, koji bi bio još i bolje proslavio se i svoj zavijac, da nije onako rano u grob pao. Bila je daleko vrlo sretna zamisao da ova «Biblioteka» započne svoj rad izdavanjem krasnog spjeva spiljetskog pjesnika, a uvjereni smo da će ga narod čitat i onim rodoljubnim osjećajem s kakvim je Botić pjevao svome narodu.

Zračna pošta između Budimpešte i Beča.

Počevši od 4. srpnja bila je uvedena pošta između Budimpešte i Beča i to po istim uvjetima, što vrijede za zračni poštanski saobraćaj na zračnoj pruzi Beč-Krakow-Lavov. I za ovu novu zračnu prugu određena su kao predajna i određena mesta zračnih poštanskih poslijaka svi pokrajinski glavni gradovi u Austriji, te osim toga Krakov, a u Ugarskoj Budimpešta, te mjeseta Arad, Brasso, Debrecsn, Eger, Rijeka, Gyöngyös, Kaposvar, Keckemet, Lugos, Marosszeg, Miskolc, Nagyszeben, Nyiregyhaza, Pecs, Salatsja, Ujhely, Szabadska, Szeged, Temesvar, Užice, Versecz, Zagreb, Zemun i Zombor.

Književnost i umjetnost.

Ponovni natječaj.

Objavljujemo svim kompozitorima slavenskog juga, Hrvatima, Srbinima, i Slovincima: Natječaj za najbolje kompozicije u iznosu od K 5000 i to za najbolju kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a) 400, b) 300, c) 200 ukupno K 900; 3. a) za ženski, b) muški, c) mješoviti zbor a capella ili uz glasovir, tri nagrade po K 350 ukupno K 1050; 4. za kompozicije koronne glazbe (sonata za gusle ili violoncello i glasovir, trio, quartet) K 1500; 5. za glasovirsku priredbu pučkih južnoslavenskih pjesama (najmanje 20) K 250; 6. za originalnu kompoziciju za tamburaški zbor, a) 200, b) 100 ukupno K 300.

Roli natječaja: 31. prosinca 1918. Kompozicije moraju biti da sada neštampane, prepisane tugom rukom, označene znakom koji je na zapečaćenom pismu u kojem je ime autora. Rezultat natječaja objavit će se u rujnu 1919. preko jugoslavenskih novina.

Nagradjene kompozicije prelaze u potpuno vlasništvo našeg zavoda, koji se obvezuje, ako prilike dopuste, u roku od godine dana štampati našu kompoziciju: 1. za glasovir: sonata, suita, rapsodija na svoje ili jugoslavenske pučke teme K 1000; 2. za pjesmu za jedan glas i glasovir (tri nagrade) a)

Acetilenskih lampa i gorila
(beccucci)

= osobito u aluminij za ribanje

Kartica za mastiti rob

svake vrsti i boje.

Sapuna za pranje komad Kr. 25.

Sapuna od mirisa " " 35.

ZASTUPSTVO - ZADA

Poštanski pretinac 74.

Gj

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjeri za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve
mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata

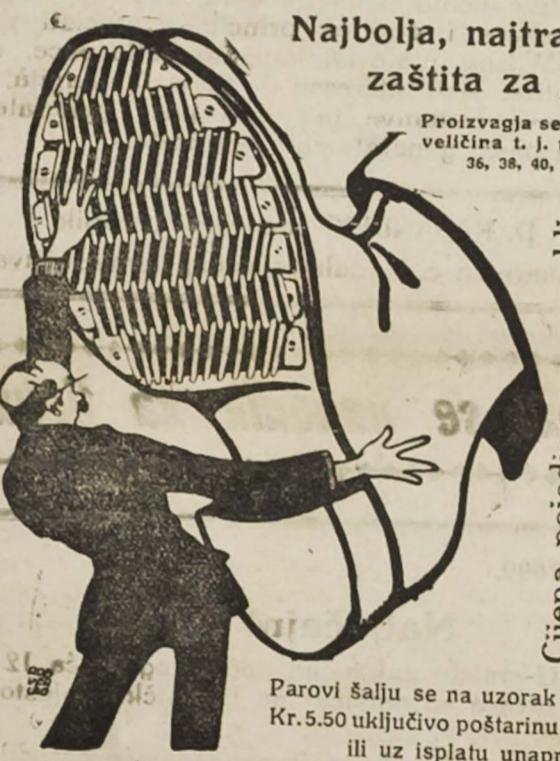
Gibljiv-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagani hod.
Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i
odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Proizvaja se u 9 različitih
veličina i. j. u Br. 30, 32, 34,
36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena pojediniom paru uklju-
čivo vijke za pričvršćivanje
Kr. 5.20.

Grosistima i preprodavaocima zadata popust

Parovi šalju se na uzorak uz pouzeće
Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje
ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-
Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN - ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di
giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4½
del Credito fondiario dalmato Obbligazioni pro-
vinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4½ o
4% della Banca Commerciale di Budapest. —
Lettere di pegno della Cassa di risparmio di
Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro
al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della
Bosnia-Erzegovina 4½%.

ACCORDA SOWENZIONI sopra Carte di Valore
all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle per lotteria, verso pagamento a rate
mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874
Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ.
Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ.
Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita
princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da fch. 400. Vinc. principale
tch. 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed
Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate
mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto
Corrente, con restituzione senza preavviso, verso
un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali nazioni
d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni
d'incasso, versamenti e simili richieste dei
propri clienti, senza alcun spese.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro
la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle
condizioni generalmente stabilitate.

ASSUMÈ Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita,
Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Drin-
cipale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mäkula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugia: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih
potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih
za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 9.—. Cigaretnog papira: Waldes
II. 100/80 Kr. 15.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100
Kr. 16.— Samum II. 120/80 Kr. 16.— Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emalliranih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

„MAGNET“

žepne lampe
svijetle bez baterije.

za dućane i za urede. — Električna Baterija K 3.
komplet K 6.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73×50, Kruna 3·50,
Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/
POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Defat od gume i mjeri.

Oglas.

Općinska štedionica u Ben-
kovcu ukamaće sve štedio-
ničke uložke od 15. prosinca

1916. do dalnjega sa 4% (čeli-
posto) čisto, što se ovime d-
sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice
98 %

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripoli).

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok
zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata
sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun
sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Jedan
gradova na
Premda svo-
on u povij-
igrao znati-
turnom pog-
porija na Ja-
Mecima. Za-
bavili mnogi
Gundulić, R-
noviji pisci
nju povijes-
(u Dubrovnik
a sad je u
pregledu p-
dosadašnjih
Pisac s
prošlosti, te-
kao «Dubro-
Vlaho i Dub-
Jirečekovu r-
vačkoj povije-
u rukopisu
Nakon ovih
prikazivanjem
plod toga n-
govorimo.
Ono se
Dubrovnik